

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.:
E-mail:
www.stil.dk
CVR nr.:

Svar på spørgsmål 141 (Alm. del):

I brev af 20. december 2019 har udvalget efter ønske fra Jakob Sølvhøj (EL) stillet mig følgende spørgsmål:

28. februar 2020
Sags nr.:20/01273

Spørgsmål 141:

”Vil ministeren oplyse, om ministeren anerkender, at der kan være dynamiske effekter forbundet med nedsættelse af klasseloft i hhv. gymnasiet og folkeskolen, som det eksempelvis fremgår af Ceveas analysenotat ”Effekter af offentlige udgifter til uddannelse”?”

Svar:

Ja, der kan være dynamiske effekter forbundet med en nedsættelse af klasseloftet i hhv. gymnasier og folkeskolen, men de er til gengæld svære at kvantificere.

Der er flere studier, der viser, at en sænkning af klassekvotienten i folkeskolen giver eleverne bedre testresultater. I et amerikansk studie af effekterne af lavere klassekvotienter fra 2011 finder forfatterne således en positiv sammenhæng mellem lavere klassekvotienter og elevernes testresultater.¹ De finder dog ikke en signifikant sammenhæng mellem klassekvotienter og løn som voksen.

Studiet fra 2011 er foretaget på baggrund af data fra Project STAR², som tænketanken Cevea også henviser til i deres analysenotat. Dette studie illustrerer vanskelighederne med at påvise en sammenhæng imellem effekter på karakterer på kort sigt og arbejdsmarkedsresultater på længere sigt.

¹ Chetty, R., Friedman, J.N., Hilger, N., Saez, E., Schanzenbach, D.W. og Yagan, D. (2011): How does your kindergarten classroom affect your earnings? Evidence from project STAR, *The Quarterly Journal of Economics*, 126(4): 1593-1660.

² Project STAR er et eksperiment i staten Tennessee i en periode i 1980'erne for elever i børnehaveklasse og op til tredje klasse.

Et svensk studie fra 2012 baseret på en population, der gik i svensk grundskole i 70'erne og 80'erne, undersøger effekterne ved en reduktion af klassestørrelsen på fem elever. Den reducerede klassekvotient medførte bedre prøveresultater i svensk, matematik og engelsk. Endvidere belyser studiet også langsigtede effekter ved en reduceret klassestørrelse. Der påvises en positiv effekt på lønnen, men ikke på uddannelsesniveaut som voksen. Hele løneffekten er dog drevet af børn af forældre med en høj lønindkomst (over median indkomst), mens børn af forældre med lavindkomst ikke har en positiv løneffekt ved en lavere klassekvotient.

Alt i alt er der tegn på, at der er en positiv effekt på prøveresultaterne ved afslutning af grundskolen ved en lavere klassekvotient i folkeskolen. En højere eksamenskarakter øger imidlertid ikke i sig selv fx beskæftigelsen eller produktiviteten. Det er derfor afgørende, om en positiv effekt på karaktererne af fx at reducere klassekvotienten afspejler et varigt løft i elevens evner, som efterfølgende omsættes til en bedre arbejdsmarkeds-tilknytning (evt. via videre uddannelse). Hvorvidt de bedre testresultater efterfølgende medfører en samfundsøkonomisk gevinst i form af højere beskæftigelse og produktivitet, kan Ceveas analyse ikke svare entydigt på, og det er disse forhold, der er afgørende for dynamiske effekter i makro-økonomiske beregninger.

I det omfang karakterløftet som følge af en reduktion i klassekvotienten slår igennem på ændret uddannelsesadfærd blandt de berørte, vil denne effekt blive medregnet i Finansministeriets fremskrivninger i takt med, at den ændrede uddannelsesadfærd observeres.

I Finansministeriets fremskrivninger indregnes effekter på beskæftigelse og produktivitet af et øget uddannelses*niveau* i befolkningen, men der vurderes ikke at være empirisk belæg for en generel kobling mellem uddannelses*udgifter*, karakterer i folkeskolen og efterfølgende effekter på beskæftigelse og produktivitet.

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil